

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในประเทศต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและวัฒนธรรม การพัฒนาอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้งของระบบการให้ข้อมูลข่าวสารได้ ทำให้การเปลี่ยนแปลงที่เริ่มต้นขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่งสามารถแพร่กระจาย (diffusion) ไปสู่ประเทศอื่นๆ ได้รวดเร็วจนเรียกกันได้ว่าเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร (information age) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้มนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมใด ประเทศใด หรือแห่งหนใดในโลกสามารถติดต่อกันได้อย่างใกล้ชิดในระยะเวลาสั้นๆ ความสัมพันธ์ติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันในด้านต่างๆ ของมนุษยชนในโลกจึงไม่มีพรมแดนกีดกันอีกต่อไป ดังที่เรียกกันว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) สภาพของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันที่มีลักษณะไร้พรมแดนเช่นนี้ทำให้ "รัฐ" ไม่สามารถควบคุมเศรษฐกิจการค้า การเงินและข่าวสารในพื้นที่อาณาของตนได้อย่างเด็ดขาดเหมือนแต่ก่อนแล้ว

ประเทศไทยก็เป็นสังคมหนึ่งที่ได้รับผลกระทบนี้ด้วย ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยปกติแล้วสังคมกำลังพัฒนามักจะรับเอาความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและวัฒนธรรมของสังคมที่เจริญแล้วมาใช้ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม แบบแผนของความประพฤติปฏิบัติ ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ ของประชาชน สังคมไทยจะไม่อยู่ในสภาพเดิมอีกต่อไปแล้ว ภาพของคนต่างชาติจะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในสังคมไทย การท่องเที่ยว การค้า และการเมือง (tour trade and television) จะทำให้คนไทยเป็นคนและโลกที่แปลกและแตกต่างออกไป (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2538) โดยเฉพาะวัยรุ่นจะเป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อนในความเชื่อ ค่านิยม และวิถีชีวิตเดิมๆ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม เป็นวัยที่ยอมรับสิ่งใหม่ได้รวดเร็วและมากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมวัยรุ่น (Youth Culture) มีลักษณะแตกต่างจากวัฒนธรรมของกลุ่มสังคมในวัยอื่นมาก อันเนื่องมาจากหลายปัจจัย ตามธรรมชาติของวัยรุ่น มีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นลักษณะใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ ช่วงเวลาที่เป็นวัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับการบีบบังคับหรือความกดดันด้านจิตใจและความสับสนวุ่นวายในการดำเนินชีวิต ซึ่งคนวัยรุ่น

จำเป็นต้องดำเนินชีวิตอยู่เคียง "Marginal man" (เสริน ปุณณะหิตานนท์, 2524) นั่นก็คือสถานภาพทางสังคมของเขาค่อนข้างจะคลุมเครือ ทั้งนี้สังคมไม่ได้ถือว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ถือว่าเขาเป็นเด็ก ไม่ได้รับอนุญาตให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นสับสนในบทบาทที่พวกเขาต้องแสดง พวกเขาต้องการแสดงให้คนอื่นเห็นว่าพวกเขาโตเป็นผู้ใหญ่ แต่ก็ไม่สามารถทำได้ดีเท่าผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นขาดความมั่นคงในจิตใจ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการหาความมั่นคงให้กับจิตใจของตนเอง เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากคนรอบข้างโดยเฉพาะเพื่อนในรุ่นราวคราวเดียวกัน วัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะทำอะไรที่คล้ายๆกันเพื่อแสดงความเป็นพวกเดียวกันของคนในกลุ่ม ขณะเดียวกันก็พยายามทำให้ตนเองแปลกและแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ การยอมรับ ดังนั้นการเลียนแบบวัฒนธรรมจากต่างประเทศจึงเป็นเรื่องปกติสำหรับวัยรุ่น เพราะเมื่อพวกเขาปรับตัววัฒนธรรมต่างประเทศเหล่านั้นมาแล้วจะทำให้พวกเขาโดดเด่นไปจากคนอื่น เป็นการตอบสนองของความต้องการทางด้านจิตใจของวัยรุ่น

การรับวัฒนธรรมต่างประเทศของวัยรุ่นส่วนหนึ่งมาจากพัฒนาการของวัยรุ่นทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ กับอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่วัยรุ่นเหล่านั้นอาศัยอยู่ เมื่อเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า การติดต่อสื่อสารมีความทันสมัย วัยรุ่นก็สามารถรับรู้และเรียนรู้วัฒนธรรมต่างประเทศได้เร็วขึ้น วัยรุ่นเหล่านี้กำลังเป็นกลุ่มที่แสวงหาเอกลักษณ์เกี่ยวกับตนเองใหม่ ความสำนึกในอัตลักษณ์ในหมู่พวกเขาอาจจะไม่ได้อยู่ในรูปแบบความคาดหวังของผู้ใหญ่หรือทางการ เพราะพวกเขากำลังใช้ชีวิตอยู่ในระบบสังคมและวัฒนธรรมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมของวัยรุ่นในปัจจุบันที่เห็นได้เด่นชัด คือวัยรุ่นในปัจจุบันกำลังดำเนินชีวิตภายใต้อิทธิพลของวัฒนธรรมบริโภคนิยม มีการลอกเลียนวัฒนธรรมการบริโภคของชาวต่างประเทศ เช่น การใช้สินค้าต่างประเทศ การไปเดินห้างสรรพสินค้า การรับประทานอาหาร ทั้งอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดและอาหารตามร้านทั่วไป การดูภาพยนตร์และฟังเพลงต่างประเทศ

วัฒนธรรมต่างประเทศที่แพร่กระจายเข้ามาและมีอิทธิพลให้วัยรุ่นคล้อยตามวัฒนธรรมนั้นมีทั้งวัฒนธรรมจากตะวันตกและวัฒนธรรมจากประเทศในเอเชียด้วยกัน วัยรุ่นสมัยก่อนมักชอบเลียนแบบวัยรุ่นตะวันตกมาก แต่ในปัจจุบันเริ่มมีกระแสของวัฒนธรรมญี่ปุ่นให้วัยรุ่นไทยคล้อยตามและเกิดการเลียนแบบมากขึ้น ตั้งแต่ แฟชั่นการแต่งกาย ทรงผมที่มีการเลียนแบบวัยรุ่นญี่ปุ่น การซื้อของใช้ อุปกรณ์การเรียนที่มียี่ห้อ หรือสัญลักษณ์แสดงความเป็นญี่ปุ่น การฟังดนตรีญี่ปุ่น อ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น หรือการรับประทานอาหารญี่ปุ่น

พฤติกรรมและความนิยมดนตรีญี่ปุ่นเป็นส่วนหนึ่งของการรับวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่วัยรุ่นไทยรับมาเป็นวัฒนธรรมของตน เป็นกรณีของการรับวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเป็นพิเศษ เนื่องจากวัฒนธรรมดนตรีญี่ปุ่นมีความโดดเด่นไปจากวัฒนธรรมญี่ปุ่นอื่นๆ อีกหลายๆวัฒนธรรม ขณะที่วัยรุ่นไทยเกือบทั้งประเทศยอมรับวัฒนธรรมญี่ปุ่นอื่นๆ แต่ดนตรีญี่ปุ่นแม้จะเริ่มได้รับความสนใจจากวัยรุ่นไทยมาแล้วตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 2528 แต่กลับได้รับความนิยมจากวัยรุ่นไทยเพียงเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ด้วยเหตุผลเพราะในช่วงนั้นดนตรีญี่ปุ่นหาฟังได้ยากมาก แหล่งจำหน่ายเทปดนตรีญี่ปุ่นมีน้อย แหล่งข้อมูลดนตรีญี่ปุ่นมีน้อย ที่สำคัญราคาเทปดนตรีญี่ปุ่นก็ค่อนข้างสูง กลุ่มผู้ฟังจึงเป็นผู้ที่ค่อนข้างมีทุนทรัพย์และมีความสนใจจริงๆ แต่หลังจากที่ใจ-มณฑาณี ต้นติสุข แนะนำเพลงของนักร้องญี่ปุ่นวง X-Japan เข้ามาเผยแพร่ในคลื่นวิทยุเมืองไทย FM 96.0 "International Radio" (สุรสิทธิ์ ลีลาประชากุล, สัมภาษณ์, 5 กันยายน 2543) ความโดดเด่นของอัตลักษณ์ของนักร้องญี่ปุ่นและความโดดเด่นของ melody เพลงญี่ปุ่น ทำให้อัตราความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นไทย เป็นการแสดงอัตลักษณ์ของตนเองหรือการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีลักษณะอย่างไร และเป็นการรับเอาอัตลักษณ์ของผู้อื่นมาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับตนเอง เช่น การเลือกนิยมดนตรีญี่ปุ่นในศิลปินที่ตนชื่นชอบ การหาร้องเพลงที่ตนชื่นชอบ มีพฤติกรรมเลียนแบบนักร้องที่ชื่นชอบ จับกลุ่มกับเพื่อนที่ชอบดนตรีญี่ปุ่นด้วยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะต่างๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาว่าพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นเป็นการแสดงวัฒนธรรมประชานิยมในอีกรูปแบบหนึ่งที่แตกต่างไปจากดนตรีของตะวันตกหรือดนตรีของไทย และไม่แปลกใจที่วัยรุ่นจะเลือกที่จะนิยมดนตรีญี่ปุ่น

เมื่ออัตลักษณ์เป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวตนของคนแต่ละคนจากพฤติกรรมและการกระทำของบุคคลนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่ประเด็นว่า พฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นในฐานะเป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งของวัยรุ่นไทยนั้นมีความสัมพันธ์กับกระบวนการแสดงอัตลักษณ์ของเขาอย่างไร ด้วยการมองว่าการนิยมดนตรีญี่ปุ่นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม จึงน่าจะมีผลสืบเนื่องต่ออัตลักษณ์ หรือความเป็นตัวตนของคนเหล่านั้น อันเป็นประเด็นใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีแนวโน้มเป็นอัตลักษณ์ทางสังคมที่เกิดจากการนิยมดนตรีแบบเดียวกัน โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความนิยมดนตรีญี่ปุ่นและมีกลุ่มเพื่อนที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นด้วยกันเพื่อดูปฏิสัมพันธ์ของเพื่อนในกลุ่มรวมทั้งดูสภาพแวดล้อมรอบๆตัวที่มีต่อความนิยมดนตรีญี่ปุ่น การศึกษาอัตลักษณ์ของวัยรุ่นทำให้เราเข้าใจการมองเห็นตนเองของวัยรุ่น เข้าใจว่าวัยรุ่นรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของตนเอง วัยรุ่นรู้สึกอย่างไรต่อผู้อื่นที่มองวัยรุ่น จะช่วยให้เราเข้าใจวัยรุ่นในฐานะที่เขาเป็นสมาชิกของสังคม และสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสังคมที่มีต่อวัยรุ่น อิทธิพลของดนตรีญี่ปุ่นอันเป็นวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่อวิถีชีวิตและ

ความรู้สึกนึกคิดของพวกเขาได้มากขึ้น ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงสังคมในโลก โลกาภิวัตน์ มีกลไกสำคัญอย่างใดบ้างที่เกี่ยวข้องและเอื้อให้วัยรุ่นกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นอย่างสมบูรณ์ การเข้าใจวัยรุ่นอย่างที่วัยรุ่นเป็น เป็นช่องทางที่ควรค่าสูงในการใส่ใจศึกษา เพราะจะช่วยลด ปัญหาของวัยรุ่น ช่วยลดช่องว่างความไม่เข้าใจระหว่างวัยรุ่นกับคนกลุ่มอื่นได้

ปัญหานำในการวิจัย

การปลดปล่อยข้อสงสัยจากประเด็นความนิยมดนตรีญี่ปุ่นว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทยอย่างไรนั้น ผู้วิจัยได้ตั้งปัญหานำในการวิจัยครั้งนี้ คือ “พฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นนั้นมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของพวกเขาอย่างไร” โดยจะศึกษาถึงพัฒนาการของกระบวนการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ตั้งแต่ก่อนเริ่มสนใจดนตรีญี่ปุ่น อันเป็นการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของประสบการณ์ ภาวะเงื่อนไขสำคัญๆที่เกิดขึ้นในลำดับชีวิต และแบบแผนของพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีอิทธิพลผลักดันวัยรุ่นเข้าสู่การกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นในปัจจุบัน และจะมีการหาคำตอบจากลักษณะของคำถามนำในการวิจัยในประเด็นใหญ่ 3 ประเด็นดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นเป็นอย่างไร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นออกเป็น 2 ช่วงระยะ คือ ช่วงระยะการกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น และช่วงระยะเมื่อเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นแล้ว

1.1 พฤติกรรมที่เกิดในช่วงระยะการกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น ช่วงระยะนี้หมายถึง การศึกษากิจกรรมต่างๆของวัยรุ่นก่อนเริ่มมีความสนใจดนตรีญี่ปุ่น การเริ่มสนใจดนตรีญี่ปุ่น จนกลายเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น ประกอบด้วยลักษณะการหาคำตอบจากประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ลักษณะของกลุ่มเพื่อนก่อนเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น
- 1.1.2 กิจกรรมยามว่างที่ทำเป็นประจำก่อนเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น
- 1.1.3 สาเหตุที่เป็นแรงจูงใจให้เป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่น
- 1.1.4 แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นสะพานเชื่อมวัยรุ่นสู่ดนตรีญี่ปุ่น
- 1.1.5 วัตถุประสงค์และความคาดหวังที่จะได้รับจากการฟังดนตรีญี่ปุ่น

1.2 พฤติกรรมที่เกิดในช่วงระยะเมื่อเป็นคนนิยมดนตรีญี่ปุ่นแล้ว ช่วงระยะนี้หมายถึง การศึกษากิจกรรมต่างๆในการฟังดนตรีญี่ปุ่น ตั้งแต่เริ่มไปซื้อเทปดนตรีญี่ปุ่นจนกระทั่งขณะที่ฟังดนตรีญี่ปุ่น ผู้ที่ฟังดนตรีญี่ปุ่นมีการกระทำใดๆเกิดขึ้นภายหลังจากฟังดนตรีบ้าง รวมถึงความรู้สึกที่ผู้ฟังมีต่อดนตรีญี่ปุ่นและความพึงพอใจที่ได้รับภายหลังจากฟังดนตรีแล้วว่าเป็นไปตามลักษณะวัตถุประสงค์และความคาดหวังที่มีตั้งแต่ก่อนการฟังดนตรีญี่ปุ่นหรือไม่ อย่างไร เมื่อวัยรุ่นได้มีการฟังดนตรีญี่ปุ่นแล้ว พวกเขาได้รับอะไรจากการฟังดนตรีญี่ปุ่นบ้าง และก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกับตัวเขาอย่างไร โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- 2.1.1 ขั้นตอนการซื้อเทปดนตรีญี่ปุ่น ได้แก่ การศึกษาถึงสถานที่ซื้อ การจ่ายเงิน
- 2.1.2 ลักษณะการฟังดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นเป็นอย่างไร เป็นการศึกษาพฤติกรรม การฟังดนตรีญี่ปุ่น ได้แก่ การเลือกเพลง เลือกนักร้อง ประเภทและลักษณะของเพลง
- 2.1.3 ขอบเขตของการฟังดนตรีญี่ปุ่น สถานที่ฟังดนตรีญี่ปุ่น ผู้ร่วมฟังด้วย
- 2.1.4 ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นด้วยกัน
- 2.1.5 สืบเนื่องจากการฟังดนตรีญี่ปุ่น มีกิจกรรมใดๆที่วัยรุ่นมีการกระทำต่อไปหรือไม่

2. ลักษณะของวัยรุ่นที่วิจัย และความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่ปรากฏในการวิจัยกับพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่น

ความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ของวัยรุ่นอย่างไร นั้น ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะของคำถามในการวิจัยในเรื่องของอัตลักษณ์ เป็น 3 ประเด็น คือ

- 2.1 ลักษณะของวัยรุ่นที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นเป็นอย่างไร ได้แก่การศึกษาในประเด็นดังนี้
- 2.1.1 ที่มา สภาพภูมิหลังของเขาเป็นอย่างไร
- 2.2 อัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่พบเป็นอย่างไร ได้แก่ การศึกษาในประเด็นดังนี้
- 2.2.1 ลักษณะการมองตัวตนและการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น
- 2.2.2 กรณีศึกษาวัยรุ่นผู้ให้ข้อมูลมีลักษณะอัตลักษณ์ที่ปรากฏเด่นชัดในด้านใดบ้าง
- 2.3 วัยรุ่นผู้นิยมดนตรีญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ทางสังคมของเขาอย่างไร มีความแตกต่างจากอัตลักษณ์เดิมของเขาหรือไม่

3. ลักษณะของวัฒนธรรมและสังคมวัยรุ่นที่พวกเขาเกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงลักษณะทางวัฒนธรรมและสังคมที่วัยรุ่นสัมผัสในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- 3.1 กิจกรรมที่วัยรุ่นเข้าร่วมในสถานศึกษา
- 3.2 กลุ่มสโมสรทางสังคมที่วัยรุ่นเข้าร่วม
- 3.3 สถานที่พักผ่อน ช้อปปิ้งที่วัยรุ่นไปเป็นประจำ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความคาดหวังที่จะได้รับหลังจากการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น" แล้วนั้นมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นไทยในฐานะที่เป็นกิจกรรมการบริโภค
2. เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของวัยรุ่นมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์อย่างไร
3. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนสำนึกอัตลักษณ์ของวัยรุ่นตามพลวัตวัฒนธรรมในบริบทโลกาภิวัตน์

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การหาคำตอบของประเด็นการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น" ในครั้งนี้มีความรัดกุมและตรงประเด็นมากที่สุด ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตของการวิจัยโดยพิจารณาจากความนิยมดนตรีญี่ปุ่นของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาถึงระดับมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการนิยมดนตรีญี่ปุ่น ร่วมกับเก็บข้อมูลเรื่องอัตลักษณ์ของวัยรุ่นที่ปรากฏในการวิจัยซึ่งมีขอบเขตตั้งแต่ ลักษณะการมองตัวตนตั้งแต่แรกของตัวเอง การมองตนเองเปรียบเทียบกับผู้อื่น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ในด้านต่างๆ ลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่ามีที่มาและความสัมพันธ์อย่างไร ผู้วิจัยใช้วิธีการหาข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในร้านดนตรีญี่ปุ่นที่กลุ่มกรณีศึกษามานั่งฟังดนตรีและเลือกซื้อเทปเป็นประจำ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับผู้ที่อยู่ในวงการดนตรีญี่ปุ่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มวัยรุ่นที่นิยมดนตรีญี่ปุ่นตามประเด็นคำถามที่ตั้งไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม (socio cultural change) รูปแบบการดำเนินชีวิต (life style) ของวัยรุ่นไทย ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม

2. เป็นการกระตุ้นให้ตระหนักถึงความเป็นจริงในปัจจุบันว่าวัฒนธรรมญี่ปุ่นได้เข้าครอบครองใจเด็กวัยรุ่นไทยมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้มีการให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อวัยรุ่นให้มากยิ่งขึ้น